

Rapport for 3. kvartal 2016

Eika Forsikring

Ved din side.

Hovedtall

	3. kvartal 2016	3. kvartal 2015	Jan. - sept. 2016	Jan. - sept. 2015	Året 2015
Premievekst f.e.r	4,4 %	4,0 %	3,8 %	4,5 %	4,2 %
Skadeprosent f.e.r	67,3 %	60,4 %	68,1 %	67,2 %	64,1 %
Combined ratio f.e.r	83,4 %	76,3 %	84,6 %	83,3 %	80,5 %
Egenkapitalavkastning (annualisert)	26,3 %	24,8 %	24,4 %	23,0 %	34,0 %
Solvensmargin	-	-	180 %	-	166 %
Porteføljeavkastning (ann.)	2,6 %	-2,0 %	2,2 %	0,9 %	1,6 %
Avviklingsgevinster/tap (millioner kroner)	28	43	93	64	117
Rapporterte storskader (>2 mill kr.)	10	10	26	22	25

Rapport 3. kvartal 2016

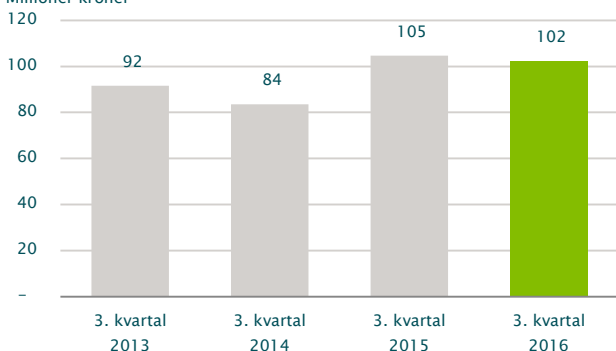
Eika Forsikring leverer skade- og personforsikring i privat-, landbruks- og næringslivsmarkedet. Salg av selskapets produkter skjer gjennom bankene i Eika Alliansen og andre utvalgte distributører. Eika Forsikring AS er et datterselskap i Eika Gruppen AS og har sitt hovedkontor på Hamar.

Resultat- og balanseutvikling

Selskapet oppnådde i tredje kvartal et resultat før skatt på 102 millioner kroner (105). Annualisert egenkapitalavkastning etter skatt var på 26,3 prosent (24,8). Resultatet før skatt for årets første tre kvartaler utgjør 276 millioner kroner (270), og en annualisert egenkapitalavkastning etter skatt på 24,4 prosent (23,0).

Resultat før skatt

Millioner kroner

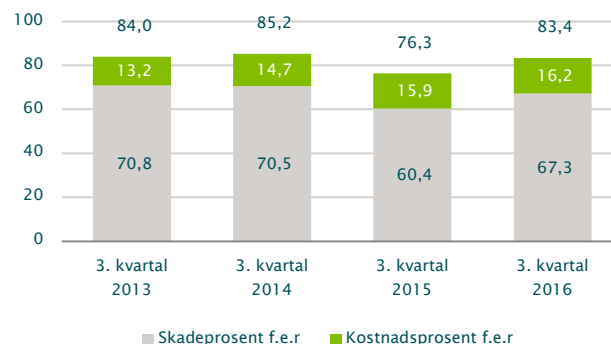

Resultatet gjenspeiler et moderat nivå av storskader og en noe økt skadefrekvens sammenlignet med 2015. Økt skadefrekvens har i første rekke sammenheng med værforholdene, spesielt i første kvartal. Skadeprosent f.e.r. i kvartalet var 67,3 (60,4). Skadeprosent f.e.r. hittil i år utgjør 68,1 prosent (67,2).

Selskapet var i liten grad direkte eksponert for ekstremværet «Tor» som inntraff i første kvartal. Selskapets kostnader i denne forbindelse var i all vesentlighet knyttet til dets andel av utbetalinger fra Norsk Naturskadepool. I etterfølgende kvartaler har det ikke inntruffet naturskadehendelser av vesentlig omfang.

Skade- og kostnadsprosent

Prosent

Selskapet resultatførte i tredje kvartal avviklingsgevinster f.e.r. på 28 millioner kroner (43). Avviklingsgevinst f.e.r. hittil i år utgjør 93 millioner kroner (64). En vesentlig forklaring til avviklingsresultatet hittil i år er inntektsføring av 24 millioner kroner som følge av at minstekravet til forsikringstekniske avsetninger ikke lenger er gjeldende etter at Solvens II ble innført fra 1. januar 2016. Den underliggende lønnsomhet i selskapets portefølje er god. Over tid har det vært en nedadgående trend med færre meldte personskader for motor.

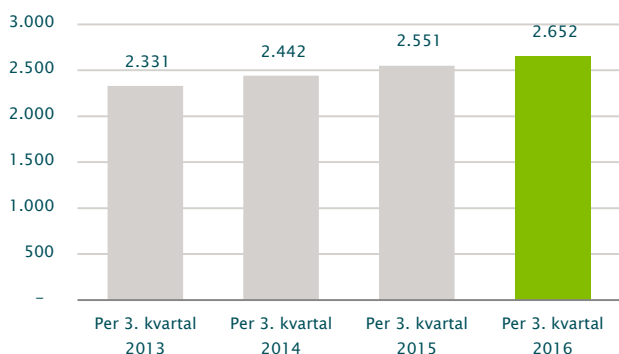
Ved innføring av Solvens II og implementering av ny årsregnskapsforskrift fra 1. januar 2016 falt det tidligere særnorske kravet om sikkerhetsavsetning for norske skade-forsikringselskaper bort. Eika Forsikrings bokførte sikkerhets-

avsetning per 31. desember 2015 er derfor oppløst med virkning fra 1. januar 2016, og har netto for utsatt skatt gått til styrking av selskapets egenkapital. Sammenligningstallene for 2015 er omarbeidet.

Kostnadsprosent f.e.r. utgjorde 16,2 (15,9) i tredje kvartal. Hittil i år utgjør kostnadsprosenten f.e.r. 16,5 prosent (16,1). Sammenlignet med tidligere perioder har selskapets kostnadsprosent økt noe. Dette har hovedsakelig sammenheng med økte kostnader knyttet til investeringer innen IT, digitaliserings- og strategiske prosjekter, samt økte distributørprovisjoner.

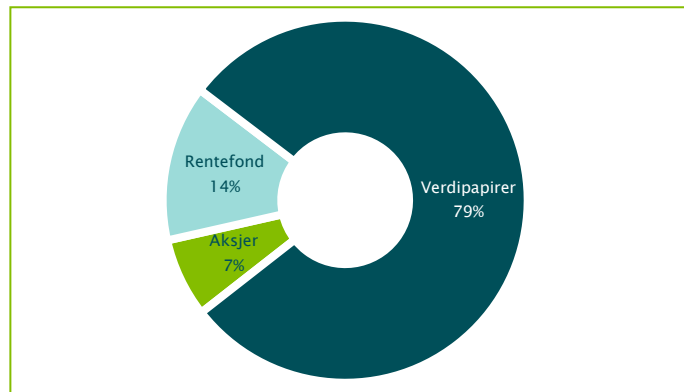
Selskapet har porteføljevækst innenfor flere bransjer, noe som sammen med ordinær prisregulering har bidratt til økte premieinntekter i perioden. Bestandspremien per 30. september 2016 utgjør 2.652 millioner kroner, hvilket tilsvarer en vekst på 3,4 prosent fra 31.12.2015. Premieinntektene for egen regning hittil i år har økt med 52 millioner kroner sammenlignet med samme periode i fjor, tilsvarende 3,8 prosent. Årets bestandsvekst anses positiv sett i lys av at selskapets distribusjonsavtale med OBOS opphørte med virkning fra 1. januar 2016. Underliggende annualisert bestandsvekst, korrigert for den del av OBOS-porteføljen som hittil er gått ut, utgjør 6,8 prosent.

Bestandspremie
Millioner kroner

Selskapet har en konservativ forvaltningsstrategi, og verdipapirporteføljen består i stor grad av investeringer i norske rentepapirer med god kredittkvalitet. Aksjeandelen holdes relativt stabil over tid og utgjorde ved utgangen av kvartalet 6,9 prosent. Netto finansinntekter i kvartalet utgjorde 19 millioner kroner (-13) noe som tilsvarer en annualisert porteføljevækst på 0,6 prosent. Netto finansresultat hittil i år utgjør 52 millioner kroner (20), tilsvarende en annualisert porteføljevækst på 2,2 prosent. Finansresultatet hittil i år preges av lavt rentenivå nasjonalt og internasjonalt, uro på børsene og generelt stor usikkerhet knyttet til markedsaktørens framtids-forventninger. Kredittspredene har gjennom året vært volatile og tidvis gitt utslag på rentenivåene, hvilket bidrar til svingninger i selskapets finansresultat.

Verdipapirportefølje
Prosent

Risikoforhold og solvensgrad

Virksomheten i Eika Forsikring er eksponert for flere ulike typer risiko, men først og fremst forsikringsrisiko og markedsrisiko. Selskapet legger vekt på å ha en løpende styring og oppfølging av alle risikoer virksomheten er eksponert for. Det er over tid etablert funksjoner, systemer og roller for å drive god risikostyring. Selskapets intensive arbeid gjennom flere år knyttet til forberedelser for implementeringen av Solvens II-regelverket har styrket og utviklet selskapets risikostyring.

Selskapets resultatmål er en avkastning på egenkapitalen på minimum 20 prosent. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppfylles gjennom effektiv utnyttelse av tilgjengelig risikokapital. Selskapet har implementert Solvens II regelverkets standardmodell for beregning av tapsrisiko og kapitalkrav for de ulike risikoområder. Kapitalsituasjonen i selskapet anses som god og tilpasset selskapets risikoappetitt. Basert på Eika Forsikring sin forståelse av gjeldende regelverk og Finanstilsynets syn på tellende kapital, er selskapets solvensmargin ved utgangen av 3. kvartal på 180 prosent.

Som et ledd i optimaliseringen av selskapets kapitalstruktur utstedte selskapet i desember 2015 et tidsbegrenset ansvarlig lån på 250 millioner kroner. Lånets betingelser kvalifiserer til at kapitalen kan medregnes som solvens-kapital etter solvensregelverket, Solvens II.

Risikostyringen skal videre bidra til at forretningsmessige muligheter utnyttes og at potensielt negative resultatutslag begrenses i størst mulig grad. Selskapet styrer etter vedtatte risikopolitiser og det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgang som skal sikre at selskapet håndterer risikofaktorene på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Det er ingen vesentlige endringer i det overordnede risikobildet ved utgangen av tredje kvartal 2016 sammenlignet med selskapets omtale i årsrapporten for 2015.

I løpet av 2015 og 2016 har Finansdepartementet kommet med enkelte avklaringer vedørende skadeforsikrings-selskapenes solvensberegning og rapportering under Solvens II. Det vises til note 1 for en forklaring av endret regnskapsrapportering.

Til tross for at Solvens II ble gjort gjeldende i norsk rett fra 1. januar 2016, gjenstår en avklaring knyttet til behandling av

avsetningen til Skadeforsikringsselskapenes garantiordning under det nye solvensregimet. Avsetning til Garantiordningen er derfor ikke definert som en del av Eika Forsikring sin bufferkapital per 30. september 2016. Endelig konklusjon på selskapenes behandling av avsetning til Garantiordningen under Solvens II vil følge som resultat av Banklovkommisjonens arbeid med ordningens framtidige eksistens og eventuelle utforming.

Det gjenstår avklaring av hvilke skattemessige konsekvenser norske forsikringsselskaper vil bli stilt overfor som konsekvens av implementeringen av det nye solvensregimet, men vedtatt statsbudsjett for 2016 avklarer at selskapene vil møte samme skatteregime i 2016 som tidligere.

Finansdepartementet har utsatt sin innstilling til skattemessige lovendringer knyttet til innføringen av Solvens II etter en omfattende høringsrunde. Avklaring ventes tidligst i forbindelse med vedtak av statsbudsjettet for 2017. Eika Forsikring og bransjen har gjennom Finans Norge kommet til enighet om felles syn og fronter dette mot myndighetene med den hensikt å redusere ulempene slik at disse forholdene ikke påvirker selskapenes solvensgrad negativt. Dette gjelder både eventuelle skattemessige engangseffekter som oppstår som konsekvens av endrete prinsipper for måling av forsikringstekniske avsetninger på implementeringstidspunktet, samt grunnlaget for framtidig skattemessig fradragsrett for løpende avsetninger under det nye solvensregimet.

Utsiktene framover

Forsikringsbransjen er preget av konkurranse og økende kundefokus. Konkurransesituasjonen er intensivert over de senere år, blant annet gjennom økt satsing på skadeforsikring fra etablerte finanskonsern. God risikoseleksjon og fortsatt effektivisering av driften vil være viktig for å opprettholde lønnsomheten i selskapet fremover.

Fokuset på utvikling i forsikringsbransjen er høyt ettersom bransjeaktørene må forholde seg til endrete kundepreferanser og økte krav til effektiv drift. Kundene stiller stadig høyere krav til selskapets tjenesteleveranse. Sentralt i denne sammenheng står enkelthet i produktene og høy grad av tilgjengelighet fra selskapets side både i tid og gjennom ulike plattformar. Eika Forsikring søker å følge denne utviklingen, blant annet gjennom at kundene nå gis mulighet til både å kjøpe enkelte produkter elektronisk, samt å melde skade elektronisk. Selskapet vil i nærmeste framtid lansere digitalt kjøp som en mulighet for enda flere av selskapets produkter. Eika Forsikring har likevel tro på at en vesentlig del

av kundene fortsatt ønsker den lokale tilstedeværelse og gode direkte relasjon man kan få med sin lokalbank, og ser et stort potensiale for videre vekst også gjennom denne salgskanalen. Årets bestandspremieutvikling understøtter dette. Eika Forsikring arbeider derfor med å utvikle gode digitale løsninger som forenkler kundenes hverdag og styrker bankenes posisjon som ledende på personlig og omsorgsfull kundebetjening til folk flest og lokalt næringsliv.

Vi forventer at eksisterende bransjeaktører fremover også vil komme til å møte konkurranse gjennom at selskaper fra andre bransjer utfordrer forsikringsmarkedet basert på helt nye forutsetninger for risikoseleksjon og skreddersydd kundeorientert distribusjon. Dette utfordrer de tradisjonelle forretningsmodeller og -strategier, og vil kunne endre bransjens struktur og tenkemåte. Eika Forsikring står godt rustet til å møte disse utfordringene, og vil kontinuerlig jobbe med å tilpasse oss de endringer som vil måtte komme for derigjennom å opprettholde og styrke vår konkurransekraft ytterligere.

Med fokus på lokalbankens verdigrunnlag og med økende endringstakt både i alliansen og selskapet, ser Eika Forsikring store muligheter fremover. Kombinasjonen av solid drift, god lønnsomhet og fornøyde kunder gir selskapet gode forutsetninger for å hevde seg i den stadig tøffere konkurransen om kundene.

Det er usikkerhet knyttet til internasjonale konjunkturer og hvordan disse vil påvirke Norge på sikt. Forventningene til den nærmeste tids finansavkastning er på denne bakgrunn moderate.

Som tidligere varslet har Regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 2017 lagt til grunn å innføre en finansskatt gjeldende fra 1. januar 2017. Forslaget tilsier at skatt på alminnelig inntekt for selskapene fryses på 25 prosent mot en generell reduksjon av skattesats på alminnelig inntekt til 24 prosent. Videre belastes selskapene med en særavgift tilsvarende 5 prosent av arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget. For Eika Forsikring vil denne særavgiftens belastning utgjøre i størrelsesorden 5 millioner kroner årlig.

De regulatoriske rammebetingelser for forsikringsnæringen er stadig i endring. Nivåer og innretninger i disse endringene er vanskelige å forutse eksakt, men hovedlinjene synes tydelige. Etter styrets vurdering er selskapet solid og godt tilpasset og forberedt på de reguleringer som vil komme.

27. oktober 2016
Styret i Eika Forsikring AS

Audun Bø
Styrets leder

Erica Blakstad

Arne Martin Laukvik

Sverre V. Kaarbøe

Mette Kamsvåg

Hans Kristian Glesne

Kristin Rønning

Trond Bøe Svestad
Administrerende direktør

Resultatregnskap

Beløp i tusen kroner	Note	3. kvartal 2016	3. kvartal 2015	Jan.- sept. 2016	Jan.- sept. 2015	Året 2015
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING						
<i>Premieinntekter</i>						
Opptjente bruttopremier	Note 2	655.702	632.125	1.922.898	1.847.567	2.485.706
Gjenforsikringsandel av opptjent bruttopremie		-169.810	-166.764	-505.769	-482.115	-642.724
Sum premieinntekter for egen regning		485.891	465.361	1.417.130	1.365.452	1.842.982
Andre forsikringsrelaterte inntekter		5.359	6.898	15.243	21.467	42.418
<i>Erstatningskostnader i skadeforsikring</i>						
Brutto erstatningskostnad		447.910	360.805	1.242.294	1.152.319	1.517.361
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		-121.138	-79.841	-278.005	-235.127	-335.137
Sum erstatningskostnader for egen regning	Note 2	326.772	280.964	964.289	917.193	1.182.224
<i>Forsikringsrelaterte driftskostnader</i>						
Salgskostnader	Note 2	88.853	80.436	263.028	240.447	323.849
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring	Note 2	40.715	37.783	123.516	109.034	158.972
Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring	Note 2	-50.984	-44.124	-152.135	-129.015	-180.712
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		78.584	74.095	234.409	220.466	302.108
Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring		85.895	117.200	233.674	249.260	401.068
IKKE - TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING						
<i>Netto inntekter fra investeringer</i>						
Renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler		13.660	13.831	42.258	41.589	64.463
Verdiendring på investeringer		7.175	-25.951	894	-32.727	-27.366
Realisert gevinst og tap på investeringer		-612	-32	10.717	12.721	12.538
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer		-739	-644	-2.357	-1.963	-2.683
Sum netto inntekter fra investeringer		19.484	-12.796	51.513	19.619	46.953
Andre inntekter		394	617	1.128	2.209	2.695
Andre kostnader		3.348	363	9.844	1.000	2.104
Resultat av ikke-teknisk regnskap		16.530	-12.543	42.797	20.829	47.545
Resultat før skattekostnad		102.425	104.657	276.471	270.089	448.613
Skattekostnad		22.377	30.582	69.187	76.243	121.531
Resultat før andre resultatkomponenter		80.048	74.075	207.284	193.846	327.082
Aktuarielle gev/tap pensjoner		-	-	-	-	3.543
Skatt på andre resultatkomponenter		-	-	-	-	-886
TOTALRESULTAT		80.048	74.075	207.284	193.846	329.739

Balanse - Eiendeler

Beløp i tusen kroner	Note	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
Immaterielle eiendeler				
Andre immaterielle eiendeler		29.548	20.280	17.331
Sum immaterielle eiendeler		29.548	20.280	17.331
Finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi				
Aksjer og andeler	Note 5,7	217.139	195.715	250.125
Obligasjoner og andeler	Note 4,7	2.784.632	2.462.471	2.926.647
Sum finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi		3.001.771	2.658.186	3.176.771
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring				
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	Note 3	324.657	289.749	293.493
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetninger	Note 3	668.953	624.738	629.841
Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring		993.610	914.487	923.334
Fordringer				
Fordringer i forbindelse med direkteforsikring		1.019.973	911.375	912.968
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring		2.776	156	2.476
Andre fordringer		5.492	1.827	1.107
Sum fordringer		1.028.241	913.358	916.550
Andre eiendeler				
Anlegg og utstyr		11.340	12.293	12.744
Kasse, bank		220.312	307.818	237.173
Utsatt skattefordel		29.012	26.395	25.871
Sum andre eiendeler		260.664	346.506	275.787
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter				
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		12.303	8.652	5.817
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		12.303	8.652	5.817
SUM EIENDELER		5.326.138	4.861.469	5.315.590

Balanse - Gjeld og egenkapital

Beløp i tusen kroner	Note	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
Innskutt egenkapital				
Aksjekapital		175.000	175.000	175.000
Annen innskutt egenkapital		191.508	191.508	191.508
Sum innskutt egenkapital		366.508	366.508	366.508
Opptjent egenkapital				
Naturskadekapital		63.225	56.990	57.831
Avsetning til garantiordning		108.669	104.031	105.223
Annen opptjent egenkapital		707.907	698.630	509.464
Sum opptjent egenkapital		879.802	859.650	672.518
SUM EGENKAPITAL		1.246.310	1.226.158	1.039.026
Ansvarlig lånekapital				
Ansvarlig lån	Note 6	249.046	-	249.125
Sum ansvarlig lånekapital		249.046	-	249.125
Forsikringsforpliktelser brutto i skadeforsikring				
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	Note 3	1.292.930	1.210.871	1.222.963
Brutto erstatningsavsetning	Note 3	2.155.293	2.011.044	2.021.634
Sum brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring		3.448.223	3.221.915	3.244.597
Avsetninger for forpliktelser				
Pensjonsforpliktelser		-	14.964	10.829
Skyldig betalbar skatt		67.577	78.734	6.709
Utsatt skatt		75.022	72.061	70.270
Andre forpliktelser		1.014	1.014	1.014
Sum avsetning for forpliktelse		143.613	166.774	88.824
Forpliktelser				
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring		36.749	34.818	30.835
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring		129.864	144.066	151.038
Forpliktelser til selskap i samme konsern		1.044	6.567	445.025
Andre forpliktelser		40.244	32.974	34.348
Sum forpliktelser		207.901	218.426	661.246
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter				
Andre påløpte kostnader		31.045	28.197	32.773
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		31.045	28.197	32.773
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		5.326.138	4.861.469	5.315.590

Oppstilling av endring i egenkapital

Beløp i tusen kroner	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Forsikrings-tekniske avsetninger	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2014	175.000	191.508	182.061	281.847	830.416
Prinsippendring pensjon IAS 19	-	-	-	-7.695	-7.695
Prinsippendring endring sikkerhetsavsetning	-	-	-	209.590	209.590
Overført naturskadekapital	-	-	-26.025	26.025	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1.397	-1.397	-
Periodens resultat	-	-	-	54.093	54.093
Egenkapital per 31. mars 2015	175.000	191.508	157.433	562.464	1.086.405
Overført naturskadekapital	-	-	3.495	-3.495	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1.298	-1.298	-
Periodens resultat	-	-	-	65.677	65.677
Egenkapital per 30. juni 2015	175.000	191.508	162.226	623.348	1.152.082
Overført Naturskadekapital	-	-	-2.457	2.457	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1.251	-1.251	-
Periodens resultat	-	-	-	74.075	74.075
Egenkapital per 30. september 2015	175.000	191.508	161.020	698.630	1.226.157
Overført naturskadekapital	-	-	841	-841	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1.192	-1.192	-
Periodens resultat	-	-	-	135.893	135.893
Avgitt konsernbidrag	-	-	-	-323.025	-323.025
Egenkapital per 31. desember 2015	175.000	191.508	163.053	509.464	1.039.026
Overført naturskadekapital	-	-	-5.878	5.878	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1.278	-1.278	-
Periodens resultat	-	-	-	31.853	31.853
Egenkapital per 31. mars 2016	175.000	191.508	158.453	545.918	1.070.879
Overført naturskadekapital	-	-	4.125	-4.125	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1.051	-1.051	-
Periodens resultat	-	-	-	95.383	95.383
Egenkapital per 30. juni 2016	175.000	191.508	163.629	636.124	1.166.262
Overført naturskadekapital	-	-	7.148	-7.148	-
Overført avsetning for garantiordning	-	-	1.117	-1.117	-
Periodens resultat	-	-	-	80.048	80.048
Egenkapital per 30. september 2016	175.000	191.508	171.895	707.907	1.246.310

Kontantstrømoppstilling

Beløp i tusen kroner	Jan.- sept. 2016	Jan.- sept. 2015	Året 2015
KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Innbetalte premier	2.150.446	1.972.899	2.672.207
Utbetalte gjenforsikringspremier -netto etter provisjon	-633.675	-480.443	-639.605
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser	-1.050.058	-980.868	-1.304.332
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsoppgjør	239.236	246.784	338.025
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnretninger, arbeidsgiveravgift mv.	-93.895	-82.875	-107.293
Utbetalinger av øvrige driftsutgifter mv.	-390.040	-347.832	-455.730
Innbetalinger av renter og utbytte	36.166	45.216	64.009
Utbetaling ved kjøp av driftsmidler	-17.561	-21.518	-26.217
Innbetalinger ved salg av finansielle eiendeler	636.908	689.778	809.778
Utbetalinger til investeringer i finansielle eiendeler	-451.807	-585.583	-1.215.052
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	425.719	455.559	135.789
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Utbetalt til konsernsekskap	-442.500	-350.000	-350.000
Innbetalt ansvarlig lånekapital	-79	-	249.125
Netto kontantstrøm fra finansielle aktiviteter	-442.579	-350.000	-100.875
Netto endring bankinnskudd, kontanter og lignende	-16.860	105.559	34.914
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende per 1. januar	237.173	202.259	202.259
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende ved utg. av perioden	220.312	307.818	237.173

Noter

Note 1 – Regnskapsprinsipper mv.

Regnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven av 1998 og Forskrift av 18. desember 2015 om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper, herunder bestemmelsen om IAS 34 «Delårsrapportering».

En beskrivelse av de regnskapsprinsipper selskapet har lagt til grunn ved avleggelse av delårsregnskapet per 30. september 2016 fremkommer i årsregnskapet for 2015. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2015.

Årsregnskapet for 2015 ble utarbeidet etter tidligere gjeldende regnskapsforskrift for skadeforsikringsselskaper av 16. desember 1998. Finansdepartementet vedtok 18. desember 2015 endring i årsoppgjør forskriften med virkning fra 1. januar 2016. I forhold til de beskrevne regnskapsprinsipper i årsrapporten for 2015, er følgende endringer av vesentlig betydning implementert i delårsregnskapet per 30. juni 2016 som følge av divergerende bestemmelser i henholdsvis gammel og ny forskrift:

- Det foretas ikke lenger beregning og overføring av allokert investeringsavkastning fra ikke-teknisk til teknisk regnskap og de aktuelle regnskapslinjer presenteres ikke i regnskaper utarbeidet etter ny forskrift.
- Sikkerhetsavsetning er bortfalt som forsikringsteknisk avsetning, da denne ikke anerkjennes som sådan etter ny forskrift. Beregnet sikkerhetsavsetning per 31. desember 2015, netto etter utsatt skatteforpliktelse, er behandlet som prinsippendring og er dermed ført direkte mot annen egenkapital per 1. januar 2016. Behandling som prinsippendring er basert på en vurdering av at opphør av avsetningen utelukkende er motivert av en lovmessig endring, ikke endringer i forutsetninger eller ny informasjon knyttet til et tidligere estimat.
- Resultatregnskapet er forenklet gjennom at enkelte regnskapslinjer benyttet i årsregnskapet for 2015 er slått sammen i delårsrapporten for 2016 i henhold til oppstillingsplanen i ny regnskapsforskrift.

Bruk av estimat og skjønn

Ved utarbeidelsen av delårsregnskapet har det vært brukt estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader samt opplysninger om potensielle forpliktelser. Vesentlige estimat relaterer seg til forsikringstekniske avsetninger og verdsettelse av finansielle instrumenter. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når det foreligger grunnlag for å fastsette nye estimater.

Endringer i regnskapsprinsipper og presentasjon

I de tilfeller nye regnskapsprinsipper tas i bruk eller poster i regnskapet klassifisering på annen måte, omarbeides tall fra tidligere perioder for å gjøre regnskapene sammenlignbare.

Sammenligningstallene er omarbeidet i henhold til endringer i bokføring av sikkerhetsavsetning. Dette innebærer at presentasjon av fjorårstallene følger oppstilling som følger av ny regnskapsforskrift, herunder sammenslåing av resultatlinjer og fravær av allokert investeringsavkastning. Videre er beregnet sikkerhetsavsetning, netto etter utsatt skatt, per 1. januar 2015 gått til styrking av annen egenkapital på dette tidspunktet.

2015 tallene framstår dermed som om regnskapsforskriften av 18. desember 2015 var gjeldende også i 2015, og er således sammenlignbare med årets tall.

Note 2 – Premieinntekter, erstatningskostnader m.v.

Premieinntekter mv.

Beløp i tusen kroner	3. kvartal 2016	3. kvartal 2015	Jan. -sept 2016	Jan. -sept 2015	Året 2015
Forfalte bruttopremier	586.465	576.878	2.102.866	1.873.082	2.523.313
Opptjente bruttopremier	655.702	632.125	1.922.898	1.847.567	2.485.706
Påløpte bruttoerstatninger	447.910	360.805	1.242.294	1.152.319	1.517.361
Forsikringsrelaterte brutto driftskostnader	129.568	118.219	386.544	349.481	482.821
Opptjent premie - reass.	169.810	166.764	505.769	482.115	642.724
Påløpte erstatninger - reass.	121.138	79.841	278.005	235.127	335.137
Provisjonsinntekter	50.984	44.124	152.135	129.015	180.712
Gjenforsikringsresultat	-2.312	42.800	75.629	117.974	126.875

Erstatningskostnader

Beløp i tusen kroner	3. kvartal 2016	3. kvartal 2015	Jan. -sept 2016	Jan. -sept 2015	Året 2015
Betalte bruttoerstatninger	364.265	321.684	1.108.635	1.084.526	1.438.977
Gjenforsikringsandel av betalte bruttoerstatninger	-81.202	-73.099	-238.893	-246.784	-341.691
Brutto endring i erstatningsavsetninger	83.645	39.122	133.659	67.794	78.383
Endring i gjenfors.andel av brutto erstatningsavsetninger	-39.936	-6.742	-39.112	11.657	6.554
Erstatningskostnader for egen regning	326.772	280.964	964.289	917.193	1.182.224

Note 3 – Forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring

Beløp i tusen kroner	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
Avsetning for ikke opptjent premie, brutto	1.292.930	1.210.871	1.222.963
Erstatningsavsetning brutto	2.155.293	2.011.044	2.021.634
Sum forsikringstekniske bruttoavsetninger	3.448.223	3.221.915	3.244.597
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	324.657	289.749	293.493
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	668.953	624.738	629.841
Sum gjenforsikringsandel av forsikringstekn. bruttoavsetninger	993.610	914.487	923.334
Sum avsetning for egen regning	2.454.613	2.307.428	2.321.262

Note 4 – Obligasjoner og andeler til virkelig verdi

Obligasjoner fordelt på utstedersektor

Beløp i tusen kroner	Gj.snitt. eff.rente	Modifisert durasjon	Pålydende	Kostpris	Markedsverdi
Stat	0,94 %	0,09	75.000	74.972	75.177
Kommuner og fylkeskommuner	1,53 %	1,95	281.887	286.754	289.317
Obligasjoner med fortrinnsrett	1,36 %	1,09	550.000	564.516	569.662
Forretningsbanker	1,54 %	1,64	206.000	209.288	211.525
Sparebanker	1,55 %	0,50	1.202.500	1.222.346	1.223.045
Sum markedsbaserte verdipapir			2.315.387	2.357.876	2.368.725

Rentefond

Beløp i tusen kroner	Antall	Kostpris	Markedsverdi
Verdipapirfondet Eika Obligasjon	93.022	93.624	96.027
Verdipapirfondet Eika Kreditt	108.091	108.596	110.406
Verdipapirfondet Eika Likviditet	79.356	80.102	80.409
Verdipapirfondet Eika Pengemarked	45.982	47.447	47.361
Verdipapirfondet Eika Sparebank	80.326	82.210	81.704
Sum rentefond		411.980	415.907
Sum markedsbaserte obligasjoner og andeler		2.769.856	2.784.632

Selskapet har avtale om aktiv forvaltning. Ved prisberegning av obligasjoner, sertifikater og underliggende papirer i rentefond benytter forvalter priser fra Nordic Bond Pricing. Verdipapirfondenes forening og Nordic Trustee står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner.

Note 5 – Aksjer og andeler til virkelig verdi

Aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet

Beløp i tusen kroner	Antall	Kurs	Anskaffelseskost	Markedsverdi
Verdipapirfondet Eika Norge	22.603	4.256	74.845	96.198
Verdipapirfondet Eika Norden	10.892	5.409	42.231	58.910
Verdipapirfondet Eika Global	45.091	1.376	42.363	62.031
Sum aksjefond			159.439	217.139

Selskapet har avtale om aktiv forvaltning. Ved prisberegning av underliggende papirer i rentefond benytter forvalter priser fra Nordic Bond Pricing. Verdipapirfondenes forening og Nordic Trustee står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner.

Markedsverdi på unoterte illikvide omløpsaksjer i aksjefond er fastsatt ved bruk av modeller hvor verdien blant annet estimeres basert på verdiutviklingen av børsnoterte likvide aksjer som anses å være sammenlignbare med selskapets investeringer. For øvrige unoterte finansielle investeringer benyttes observerbare transaksjoner i markedet som grunnlag for prisingen.

Note 6 – Ansvarlig lånekapital

Beløp i tusen kroner	Ramme	Val.	Rente	Rentebetingelser	Opptak	Forfall	30.09.2016	30.09.2015	31.12.2015
NO0010753346	250.000	NOK	Flytende	3M Nibor + 3,50%	2015	2045	250.000	-	250.000
Amortiserte kostnader							-954	-	-875
Sum ansvarlig lån							249.046	-	249.125

Ansvarlig obligasjonslån 250 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 11. desember 2025.

Note 7 – Investering klassifisert ut fra usikkerhet i verdsettelsen

Obligasjoner, aksjer og andeler fordelt på utstedersektor

Beløp i tusen kroner	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Sum
Aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet	217.139	415.907	633.046
Obligasjoner til virkelig verdi over resultatet	30.062	2.338.664	2.368.725
Sum markedsbaserte obligasjoner, andeler og aksjer	247.201	2.754.570	3.001.771

Kvoterte priser

Kategorien inneholder investeringer i aksjefond der fondets investering, i all hovedsak, er i børsnoterte likvide aksjer samt investeringer i statsobligasjoner. Investeringene er verdsatt til fondets offisielle kurser eller børskurser.

Observerbare forutsetninger

Kategorien inneholder investeringer i rentefond og obligasjoner, hovedsakelig utstedt av kommuner og finansinstitusjoner. Investeringene er verdsatt til offisielle fondskurser eller basert på kurser fra Nordic Bond Pricing. Verdipapirfondenes forening og Norsk Tillitsmann står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner.

Note 8 – Solvens og tellende kapital

Fra og med 1. januar 2016 er norske skadeforsikringsselskaper underlagt det nye felleseuropeiske solvensdirektivet Solvens II. Dette innebærer en ny måte å beregne selskapets risiko og kapitalstatus på, hvor selskapene gjennom å ta hensyn til alle risikoklasser de er eksponert for beregner et krav til tilgjengelig solvenskapital som skal sikre selskapets drift etter et sjokk som teoretisk oppstår hvert 200. år – 99,5 prosent sannsynlighet for videre drift. Eika Forsikring har implementert EIOPAs standardmodell for modellering og beregning av kapitalkrav og tellende solvenskapital.

Ved utgangen av kvartalet er selskapets solvenssituasjon i hht til Solvens II slik det fremgår av tabellen:

Beløp i tusen kroner	30.09.2016
Samlet kapitalkrav (SCR)	761.536
Tellende solvenskapital til dekning av SCR	1.373.939
Solvensmargin	180 %

Note 9 – Nærstående parter

Som nærstående parter ansees alle selskaper innen Eika Gruppen konsernet samt styremedlemmer og ledende ansatte i selskapet. Transaksjoner mellom morselskapet og de øvrige selskapene i konsernet inngår som en del av den ordinære virksomheten. Dette omfatter administrative tjeneste, leie av lokaler og driftsmidler samt utlån og finansiering.

Tlf: +47 22 87 81 00
E-post: post@eika.no
Parkveien 61
P.b 2349 Solli
0201 Oslo

www.eika.no

eika.